

bisa
perspective.brussels
brussels instituut voor statistiek en analyse

JAARVERSLAG VAN HET BISA 2023

PRODUCTIETEAM

Auteurs

Cécile DEVOS en Jonathan TUTRICE

Leescomité

Sabrine CIPRIANO, Xavier DEHAIBE, Aymnah GANGJI

Wetenschappelijke directie van het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA)

Astrid ROMAIN

COVER

Concerto - Communication Agency

Fotografie: © Eric OSTERMANN

LAY-OUT

Arnaud Tignol (BISA)

VERTALING

Uit het Frans in het Nederlands vertaald door Production nv

Herlezing: Faiza DJAIT (BISA)

VERANTWOORDELIJKE UITGEEFSTER

Astrid ROMAIN, Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA)

VOOR MEER INFORMATIE

Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse

bisa@perspective.brussels - www.bisa.brussels

JAARVERSLAG VAN HET BISA 2023

INHOUD

VOORWOORD	5
INLEIDING	6
REALISATIES EN ACTIVITEITEN	7
Enkele cijfers	7
Tijdslijn	8
Productie en verspreiding van openbare statistieken	10
Realisatie en verspreiding van de analyses	13
Het BISA evalueert het overheidsbeleid	18
Werkzaamheden in partnerschap	19
Het BISA bevordert objectieve kennis	21
Het BISA biedt advies aan de Brusselse instellingen	22
MIDDELEN	23
Het team	23
Het budget van het BISA	25
BIJLAGEN	26
Bijlage 1: Activiteitenrapport 2023 van het programmacomité BISA-GGC	27
Bijlage 2: Jaarverslag van de Wetenschappelijke Raad	28
Bijlage 3: Verslag inzake de gegevensbeveiliging	29
Bijlage 4: In 2023 gerealiseerde publicaties	30

VOORWOORD

Beste lezer,

Er is tegenwoordig een enorme hoeveelheid informatie beschikbaar. Toch wordt het steeds moeilijker om objectieve informatie te onderscheiden van pure desinformatie en alle nuances daartussen. In dit opzicht spelen onafhankelijke instituten voor statistiek en analyse een belangrijke rol.

De werkzaamheden van het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse belichten dan ook het publieke debat in het Brussels Gewest op een objectieve manier. Deze realisaties dragen bij aan de besluitvorming door onze beleidsmakers en voeden het werk van Brusselse instellingen.

Dit jaarverslag belicht de belangrijkste realisaties van het Instituut in het afgelopen jaar. Naast het bijwerken en ontwikkelen van statistieken heeft het BISA een nieuwe versie van de Wijk-monitoring gelanceerd en zijn er analyses en evaluaties uitgevoerd over een breed scala aan onderwerpen. U vindt deze op onze website: <https://bisa.brussels/>

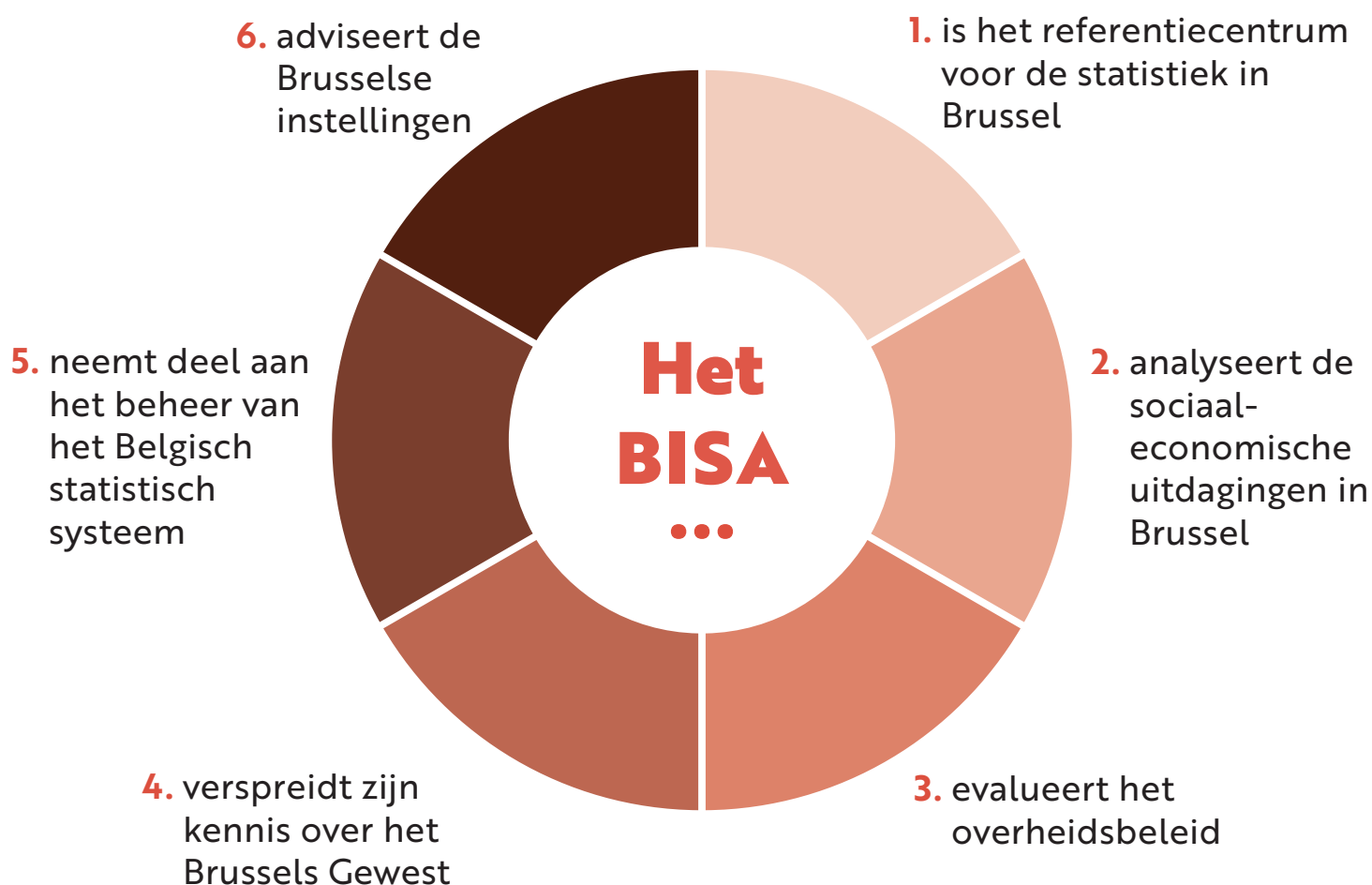
Al deze werkzaamheden zijn het resultaat van de sterke inzet van de teams van het BISA. Ik dank hen daar van harte voor.

Ik wens u veel leesplezier.

Astrid ROMAIN
Directrice van het BISA

INLEIDING

Het besluit van 25 november 2015 betreffende de coördinatie van de gewestelijke statistieken en de werking van het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse definieert de missies van het BISA. Ze kunnen worden samengevat in zes hoofdlijnen:

Dit activiteitenverslag 2023 belicht de voornaamste realisaties van het Instituut in het afgelopen jaar. Alle aanvullende informatie is beschikbaar op de website <https://bisa.brussels>.

REALISATIES EN ACTIVITEITEN

ENKELE CIJFERS

Verspreide statistieken

› **787** waarvan **67** nieuwe statistieken
via bisa.brussels et wijkmonitoring.brussels

Sociale netwerken

794 Facebook-abonnees (per 31 december)

1088 LinkedIn-abonnees (per 31 december)

19 publicaties

2 afgeronde **evaluaties**

› **13** verspreide **nieuwsbrieven**
› **1093** abonnees op de nieuwsbrief van het
BISA (op 31 december)

11 persberichten

389 vragen ontvangen
via bisa@perspective.brussels

16 Wist u dit?¹

9 evenementen waaraan het BISA heeft
bijgedragen (spreker)

117 citaten in de **media**

¹ «Wist u dit» een onderdeel van de BISA-website is.

2023

NIEUWE STATISTIEKEN:

- Onderwijs
- Onderzoek en technologie
- Overheidsfinanciën
- Ruimtelijke ordening en Vastgoed

AANTAL GEPUBLICEEERDE STATISTIEKEN

35

Januari

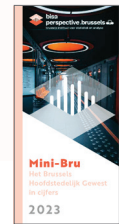
98

Februari

BRUSSELS STATISTISCH MEERJARENPROGRAMMA 2023-2026

MINI-BRU 2023

CAHIER NR.10
« Spending reviews » uitgelegd

67

Maart

46

April

CONJUNCTUUR-OVERZICHT
Een sterke daling van de inflatie doet het vertrouwen van de Brusselaars sterk toenemen

35

Mei

65

Juni

CONJUNCTUUR-BAROMETER
Hoe is het gesteld met de economische activiteit en de arbeidsmarkt in het gewest in een bewogen jaar getekend door de Russische inval en stijgende prijzen?

26

Juli

FOCUS NR.60
Digitalisering van de economie en de maatschappij: waar staan we in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest?

NIEUWE STATISTIEKEN:

- Verkeersveiligheid
- Toerisme

77

Augustus

23

September

75

Oktober

JAARVERSLAG 2022

120

November

120

Décember

FOCUS NR.61
Demografische barometer 2023

WIJKMONITORING
Nieuwe versie nu online

CAHIER NR.9
Welke invloed heeft de stedelijke omgeving op het autobezit in het Brussels Gewest?

FOCUS NR.56
Is Brussel een groene stad?

SEMINARIE
Het meten van de Bereikbaarheid: uitdaging en methoden

FOCUS NR.57
De dynamiek van de Brusselse loontrekkende tewerkstelling

FOCUS NR.59
Inkomens en intergewestelijke migraties in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

NIEUWE STATISTIEKEN:

- Onderwijs

REGIONALE ECONOMISCHE VOORUITZICHTEN 2023-2028

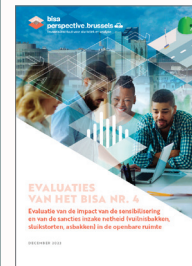
CONJUNCTUUR-OVERZICHT
Sterke groei in dienstensector en investeringen, maar het ondernemersvertrouwen verzwakt

CAHIER NR.11
Macrozones

EVALUATIE NR.4
Evaluatie van de impact van de sensibilisering en van de sancties inzake netheid in de openbare ruimte

HET SOCIAAL-ECONOMISCH OVERZICHT 2023

PRODUCTIE EN VERSPREIDING VAN OPENBARE STATISTIEKEN

Inleiding

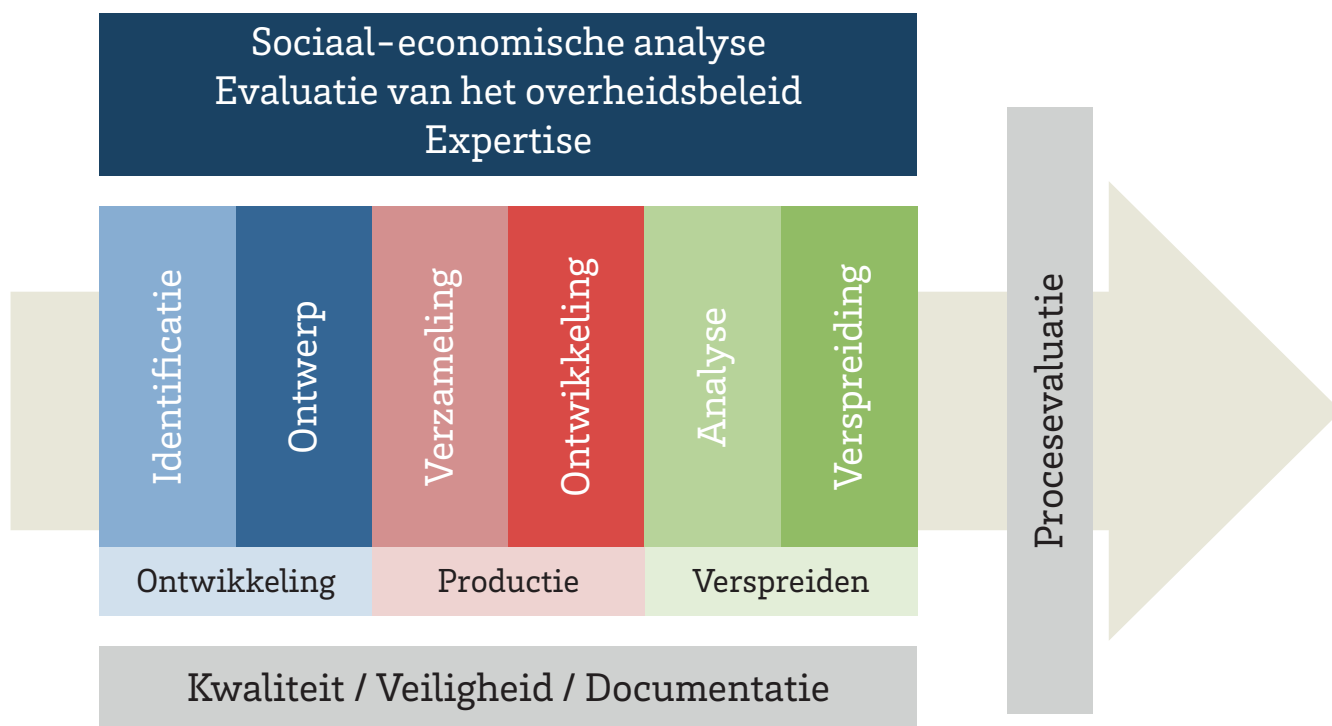
Het beschikken over betrouwbare en gemakkelijk toegankelijke openbare statistieken is een cruciaal element van elk openbaar bestuur. Statistieken maken het mogelijk specifieke realiteiten te kwantificeren, passend overheidsbeleid te ontwikkelen en deze vervolgens te evalueren en te verbeteren.

Het proces van statistische productie omvat drie opeenvolgende fasen die leiden tot de beschikbaarstelling van statistieken aan de gebruikers:

- › De eerste fase omvat het ontwikkelen van nieuwe statistieken door de behoeften aan statistieken voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te identificeren, evenals de beschikbare gegevensbronnen om hieraan te voldoen. Deze fase omvat ook de voorbereidende methodologische werkzaamheden (definitie van concepten, methoden voor verzameling en verwerking enz.).

- › De tweede fase, de productiefase, betreft zowel nieuwe als bestaande statistieken, en omvat het verzamelen en verwerken van gegevens om openbare statistieken te produceren in overeenstemming met de Praktijkcode voor Europese statistieken.
- › In de derde fase, de verspreidingsfase, worden de statistieken geanalyseerd en gedocumenteerd om een correcte interpretatie ervan bij de verspreiding te verzekeren.

De nieuwe ontwikkelingen op het gebied van statistiek vloeien voornamelijk voort uit de prioriteiten vastgelegd in het statistisch meerjarenprogramma. Dit programma wordt opgesteld in overeenstemming met de behoeften van de regering en haar partners, evenals de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van de bronnen.

De realisaties van 2023

Het BISA publiceerde 771 statistieken over uiteenlopende onderwerpen, zoals bevolking, inkomens en uitgaven van huishoudens, bestaansonzekerheid en sociale bijstand, gezondheid, jonge kinderen, onderwijs, arbeidsmarkt, economie, onderzoek en technologie, overheidsfinanciën, ruimtelijke ordening en vastgoed, milieu, energie en veiligheid.

Er zijn nieuwe statistieken verspreid over 6 thema's:

Onderwijs:

In de rubriek **Schoolloopbaan** zijn nieuwe statistieken toegevoegd aan de tabellen over *zittenblijven en schoolachterstand*.

In de rubriek **Schoolbevolking** is *collectief thuisonderwijs* toegevoegd aan de tabellen over *thuisonderwijs*. De statistiek over het *Aantal inschrijvingen in het hoger niet-universitair onderwijs* is herschikt: studenten worden nu ingedeeld volgens studierichting.

Milieu en energie:

Een nieuwe tabel over *Gecertificeerde fotovoltatische installaties per gemeente* is gepubliceerd binnen de rubriek **Energie**.

Arbeidsmarkt:

In de rubriek **Werkloosheid** toont een nieuwe tabel het *Aantal door Actiris ontvangen werkaanbiedingen en voldane werkaanbiedingen*, ingedeeld volgens de laatst aangenomen nomenclatuur voor beroepsdomeinen.

Bestaansonzekerheid en sociale bijstand:

In de rubriek **Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW)** zijn nieuwe tabellen toegevoegd met betrekking tot:

- › *Aantal erkende vluchtelingen en personen met subsidiaire bescherming die een leefloon ontvangen,*
- › *Begunstigden van het recht op maatschappelijke integratie met een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie (GPMI),*
- › *Medische hulp in verschillende vormen.*

Onderzoek en technologie:

In de rubriek **Onderzoek en ontwikkeling** is een nieuwe tabel toegevoegd waarin de *Bruto binnenlandse uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling* per financieringsbron worden weergegeven.

Inkomens en uitgaven van de huishoudens:

Nieuwe statistieken zijn gepubliceerd over het *Equivalent inkomen na belastingen* in de **Fiscale statistiek van de inkomens**. De inkomens worden nu uitgesplitst naar variabelen zoals leeftijd, geslacht, nationaliteit, type huishouden, positie in het huishouden.

Het BISA publiceert ook jaarlijks een statistische kalender op zijn website.

Kwaliteit en veiligheid van de gegevens

Om de bescherming van persoonlijke gegevens of vertrouwelijke statistieken te garanderen, plaatst het BISA informatiebeveiliging centraal. Het Instituut besteedt ook voortdurende aandacht aan de kwaliteit van de gegevens. Als statistische autoriteit voor het Gewest en voor de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, verbindt het Instituut zich ertoe het gemeenschappelijke kwaliteitskader van het Europees statistisch systeem, dat de kwaliteitsnorm is voor openbare

statistieken, te handhaven. Dit kader omvat:

- › De Praktijkcode voor Europese statistieken,
- › Het kwaliteitsborgingkader van het Europees statistisch systeem,
- › De algemene beginselen van kwaliteit, zoals voortdurende interactie met gebruikers, betrokkenheid van leidinggevenden, partnerschap enz.

Caroline SCOUBEAU

Data Protection Officer

Thema: Veiligheid van de gegevens

Wat is een DPO (Data Protection Officer)?

De DPO, of functionaris voor gegevensbescherming in het Nederlands, is een nieuwe rol zoals voorzien in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Sommige organisaties, zoals het BISA, zijn verplicht er een aan te stellen. De DPO speelt een sleutelrol in het gegevensbeschermingsbeleid van de organisatie. De taken van de DPO zijn vastgelegd in art. 38, §1 van de AVG, en voor statistische instanties zijn deze taken uitgebreid met de opdrachten die zijn vastgelegd in de wet op de openbare statistieken. De verwerkingsverantwoordelijke (in dit geval het BISA) moet de DPO op passende wijze en tijdig inschakelen, zodat zij haar taken naar behoren kan uitvoeren.

Bijvoorbeeld,

- › De DPO helpt/adviseert/geeft op eigen initiatief of op verzoek advies over alle zaken die aan haar worden voorgelegd met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens;
- › Zij helpt bij het creëren of aanpassen van een project conform de regelgeving;
- › Zij adviseert/helpt bij het uitvoeren van een impactanalyse;
- › Zij adviseert/helpt bij het opstellen van het register van verwerkingsactiviteiten;
- › Zij adviseert/helpt bij het opstellen van een intern gegevensbeschermingsbeleid;
- › Zij adviseert/helpt bij de analyse van een inbreuk in verband met persoonsgegevens en de follow-up daarvan;
- › Zij helpt bij het bewustmaken en opleiden van het personeel op dit gebied;
- › Enz.

Wat is haar rol binnen een Instituut voor statistiek?

De rol van de 'DPO statistiek' is dezelfde als hierboven vermeld. Uiteindelijk moeten de integriteit, de continuïteit en de vertrouwelijkheid van persoonsgegevens worden gegarandeerd door de verwerkingsverantwoordelijke, en de DPO is er om te helpen en te adviseren.

In de context van een Instituut voor statistiek zal de DPO haar werkterrein uitbreiden naar statistische gegevens (om het statistisch geheim te respecteren) die mogelijk geen persoonsgegevens bevatten.

Hoe worden de BISA-medewerkers bewust gemaakt over informatiebeveiliging en het statistisch geheim?

Elke nieuwe medewerker wordt uitgenodigd om deel te nemen aan een verplichte bewustmakingssessie over gegevensbescherming. Deze bewustmaking wordt vervolgens geïntegreerd in de verschillende projecten; de medewerkers die verantwoordelijk zijn, moeten op een bepaald moment in hun proces contact opnemen met de DPO voor advies. Besprekingen via e-mail of tijdens vergaderingen dragen bij aan de voortdurende bewustmaking van de medewerkers.

Tot slot is het altijd mogelijk voor een team om specifieke bewustmakingsacties aan te vragen bij de DPO. Dit kan op elk moment worden georganiseerd.

REALISATIE EN VERSPREIDING VAN DE ANALYSES

Inleiding

De uitvoering van studies en analyses over de sociaal-economische uitdagingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vormt een belangrijk onderdeel van de activiteiten van het BISA. Het Instituut ontwikkelt analysetools en produceert gedetailleerde cartografische en structurele sociaal-economische analyses op het niveau van het Gewest, de gemeenten en de wijken.

Het BISA stelt ook regelmatig conjuncturele vooruitzichten en middellangetermijnprojecties op met behulp van verschillende statistische of econometrische modellen.

Deze analyses worden vervolgens verspreid via verschillende publicatiereeksen:

- › Mini-Bru
- › Cahiers van het BISA
- › Conjunctuuroverzicht
- › Focus van het BISA
- › Gewestelijke economische vooruitzichten
- › Sociaal-economisch Panorama
- › Evaluaties van het BISA
- › Conjunctuurbarometer
- › Zoom op de gemeenten
- › ...

De realisaties van 2023

In 2023 keerde de serie 'In de kijker' terug, waarin fenomenen worden belicht die zijn waargenomen dankzij het werk van het BISA. De onderwerpen en thema's van 'In de kijker' in 2023 zijn:

- › Verhoging van de dekkingsgraad voor de opvang van jonge kinderen tussen 2019 en 2021;
- › Eén op de zes leerlingen in het technisch en beroepssecundair onderwijs is een zittenblijver;
- › Balans van de hittegolven in Ukkel tussen 1901 en 2023: het decennium 2010 zet nieuwe records neer;
- › Stabilisatie van de Brusselse bevolking (projectie 2025-2050).

In 2023 zijn er 28 publicaties uitgebracht, waaronder:

- › **6 Focus van het BISA**, over uiteenlopende onderwerpen zoals milieu, werkgelegenheid, demografie en onderzoek en technologie.
- › **3 Cahiers van het BISA**, waarin de volgende thema's aan bod komen:
 - Welke invloed heeft de stedelijke omgeving op het autobezit in het Brussels Gewest? (nr. 9)
 - Succesvolle *spending reviews* uitvoeren (nr. 10)
 - De macrozones (nr. 11)
- › **1 Evaluatie van het BISA** over de impact van de sensibilisering en van de sancties inzake de netheid in de openbare ruimte.
- › **4 Conjunctuuroverzichten**
- › **2 Conjunctuurbarometers**
- › **Het Sociaal-economisch Panorama 2023**
- › **De Mini-Bru editie 2023**

Spending Reviews

Het BISA heeft een methodologische gids ontwikkeld over spending reviews, evenals analyses die verband houden met de twee spending reviews die in 2023 zijn uitgevoerd, over innovatie en kinderbijslag.

Gwendoline MOREAU en Simon STANDAERT,

Cel Werkgelegenheid en economie
Thema: Toetsingen van de uitgaven en inkomsten
(spending reviews)

Gwendoline, je hebt gewerkt aan het opstellen van Cahier van het BISA nr. 10 'Hoe een spending review succesvol uit te voeren?'. Dit werd gepubliceerd in 2023. Hoe kan dit Cahier nuttig zijn voor het uitvoeren van een spending review?

In 2020 werd het BISA gevraagd om methodologische ondersteuning te bieden voor de eerste toetsingen van de uitgaven en inkomsten in het Brussels Gewest. Daartoe moesten we bestaande informatie verzamelen en assimileren om vertrouwd te raken met de doelstellingen en vereisten van het proces. Het Cahier bood een gelegenheid om onze kennis over te brengen aan de betrokken experts, zodat zij vervolgens effectief konden werken en samenwerken. Vandaag dient het als referentiedocument voor de nieuwe administraties die deze oefening moeten uitvoeren.

Simon, wat is het nut van de toetsingen van de uitgaven en inkomsten?

De term 'toetsingen van de uitgaven en inkomsten' verwijst naar een proces van definitie en implementatie van hervormingen, met name gericht op het verbeteren van het bereik van de doelstellingen van het overheidsbeleid (effectiviteit) en het beter beheersen van de kosten voor het bereiken van die doelstellingen voor de gewestelijke begroting (efficiëntie). Een bijzonderheid is dat de taak om de voorgestelde hervormingen aan de regering voor te leggen wordt toevertrouwd aan een groep ambtenaren uit verschillende administraties en maximaal één jaar mag duren.

Ik zie hierin een dubbel nut. Het eerste is duidelijk: de verbetering van het overheidsbeleid en de allocatie van publieke middelen. Het tweede is gerelateerd aan het proces: het stelt de teams die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van beleid in staat om afstand te nemen, 'hun' beleid te analyseren en de regering voorstellen van hervorming te doen, gebaseerd op feiten. De oefening draagt dus bij aan het verspreiden van een cultuur binnen de overheid waarbij bewijs wordt meegenomen in de besluitvorming.

Gwendoline, is het proces voor de toetsing van de uitgaven en inkomsten specifiek voor Brussel?

Nee, absoluut niet. Meer dan 30 OESO-landen voeren momenteel dit soort oefeningen regelmatig uit. Nederland en Denemarken zijn pioniers op dit gebied, sinds respectievelijk de jaren 1970 en 1980. In 2021 werd de toegang tot Europese fondsen voor Herstel en Veerkracht gekoppeld aan het opnemen van toetsingen van de uitgaven en inkomsten in de begrotingscyclus voor meerdere landen of regionale entiteiten, waaronder het Brussels Gewest. Elke regio is echter vrij om haar eigen proces van governance op te zetten, en het Brussels Gewest heeft zijn eigen werking, met een coördinatiecentrum binnen Brussel Synergie, methodologische ondersteuning door het BISA en budgettaire expertise aangeboden door Brussel Financiën en Begroting.

Simon, hoe worden de resultaten van de toetsingen van de uitgaven en inkomsten bekendgemaakt aan de belanghebbenden, met name beleidsmakers en het publiek?

Nadat de werkgroep van ambtenaren haar hervormingsvoorstellen heeft geformuleerd, stelt ze een rapport op waarin de voorstellen worden toegelicht en gebudgetteerd. De groep communiceert dit rapport eerst naar een stuurcomité van leidinggevende ambtenaren, en vervolgens naar de regering. Het rapport wordt uiteindelijk gepresenteerd aan het parlement en openbaar gemaakt.

Wijkmonitoring

In een ander soort verspreidingsformaat biedt het BISA gebruikers ook toegang tot de Wijkmonitoring. Deze website is in 2023 opnieuw ontworpen. Deze interactieve tool maakt het mogelijk om de ontwikkeling van 145 Brusselse wijken te volgen. Tal van kaarten op infragemeentelijke schaal illustreren een selectie indicatoren. Deze kaarten belichten de territoriale dynamiek en de ongelijkheden binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Kaart van ondoordringbare oppervlakken bijgewerkt op Wijkmonitoring

De laatste update dateerde van 2006. De indicator meet de omvang van ondoordringbare oppervlakken per wijk. Het biedt inzicht in de impact van verstedelijking op het milieu en verschaft informatie over het beleid inzake waterbeheer en ruimtelijke ordening.

Gemiddelde afstand tot de 4 basisgoederen

De indicator berekent de toegankelijkheid van winkels die basisproducten verkopen vanaf de woonplaats. Uitgedrukt in afstand maakt de indicator een intuïtieve interpretatie mogelijk vanuit het perspectief van de potentiële consument.

Gezien een voetganger zich verplaatst met een snelheid van 3 tot 4 kilometer per uur, komt een afstand tussen 250 en 350 meter (d.w.z. 500 tot 700 meter heen en terug) overeen met een wandeltijd van ongeveer 10 minuten.

De voorgestelde indicator houdt rekening met de heterogeniteit van de ruimtelijke verdeling van woningen en activiteiten binnen wijken en gemeenten, via de ruimtelijke verdeling van adrespunten.

Bezetting van benedenverdiepingen door handelszaken

De indicator kwantificeert het relatieve belang van de commerciële functie binnen wijken of gemeenten. Het gekwantificeerde belang komt overeen met de perceptie van de ruimte ingenomen door handel op de begane grond van gebouwen aan de straatkant in verschillende wijken. Deze indicator heeft betrekking op de perceptie van de commerciële functie in een stedelijk landschap.

In combinatie met indicatoren met betrekking tot kantoren stelt deze indicator in staat om het belang van niet-residentiele functies in de stedelijke landschappen van de Brusselse wijken en gemeenten te kwantificeren.

Vegetatiegraad

De vegetatiegraad is een indicator voor de aanwezigheid en verdeling van de groene oppervlakten in het gewest. De aanwezigheid van vegetatie speelt een belangrijke rol in de kwaliteit van de leefomgeving in een stedelijk milieu. Gebieden met vegetatie bieden mogelijkheden voor ontspanning en recreatie (met name in bossen, parken en tuinen), maar dragen ook bij aan het reguleren van het stedelijk microklimaat, het verminderen van overstromingsrisico's en het bevorderen van biodiversiteit.

De vegetatiegraad vormt een aanvulling op de indicatoren die de bebouwingsgraad (van de bouwblokken) en de mate van ondoordringbare oppervlakken meten, die elders worden voorgesteld in de Wijkmonitoring.

Bebouwingsgraad van bouwblokken

De 'Bebouwingsgraad van de bouw' (of de inname van de binnenruimte van de blokken) wordt bepaald om de horizontale morfologie (of het zicht van bovenaf) van het Brussels Gewest te beschrijven. Het doel is om de mate van afsluiting van de ruimte te begrijpen, oftewel het deel van de ruimte dat door een gebouw wordt ingenomen.

Aandeel van de bevolking in de nabijheid van een groene ruimte die toegankelijk is voor het publiek (%)

De indicator 'Aandeel van de bevolking dat in de nabijheid van een publiek toegankelijke groene ruimte woont' is complementair aan de indicator 'Aandeel ondoordringbare oppervlakken' (ondoordringbare ruimtes en dus niet bezet door vegetatie), en vult de rubriek 'Groene ruimten' aan. Het benadrukt van de aanwezigheid van een openbaar toegankelijke groene ruimte in of nabij een wijk helpt om de sociale rol van groene ruimten in een stad te begrijpen. In een stedelijke omgeving zijn groene ruimten immers een essentieel onderdeel van de kwaliteit van de leefomgeving. 'Deze plaatsen zijn ontmoetingsplaatsen, plekken die dienen als uitbreiding van een leefgebied waarvan het oppervlak neigt te krimpen'. (BRAT, 2009)

Leefmilieu Brussel (BIM) heeft een inventaris opgesteld van groene en recreatieve ruimten die toegankelijk zijn voor het publiek in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om kwantitatieve informatie te verstrekken over het aanbod aan groene ruimtes. Groene ruimten zijn ruimtes bedoeld voor ontspanning, met een oppervlakte van meer dan 500 m² en volledig toegankelijk voor het publiek - d.w.z. ruimtes waarvan de toegang de facto en de jure vrij zijn. Zo wordt bijvoorbeeld het Koninklijk Domein niet meegenomen bij het opstellen van de indicator omdat het een groene ruimte is die niet toegankelijk is voor het publiek.

Aandeel van de woningen met toegang tot een privétuin

Deze indicator laat zien hoe woningen met toegang tot een privétuin verdeeld zijn over verschillende Brusselse wijken. Privétuinen maken integraal deel uit van de groene infrastructuur van het Brusselse Gewest en vullen het aanbod aan openbare groene ruimten aan. Ze dragen ook bij aan de kwaliteit van de leefomgeving. Toegang tot een privétuin is immers een belangrijke troef voor de woonkwaliteit. Voor woningen zonder privétuin, draagt de aanwezigheid van privétuinen in een wijk indirect bij aan de landschappelijke kwaliteit en de aantrekkelijkheid van die wijk.

Deze indicator wordt berekend op basis van gegevens van de socio-economische enquête van 2001. Er wordt niet gespecificeerd wat wordt bedoeld met 'toegang tot een privétuin'. Gezien de wijziging van de formulering van de vraag tussen de verschillende tellingen (1981, 1991 en 2001) is het niet mogelijk om temporele vergelijkingen te maken en de evolutie van de geografische dekking van privétuinen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te ramen.

Multi-blootstellingsgeluidsniveaus: indicator Lden (24 u)

Multi-blootstellingsgeluidsniveaus: indicator Ln (23 u - 7 u)

Geluid is een bron van hinder voor de bevolking. Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie is het zelfs de op één na grootste milieubedreiging voor de gezondheid in Europa. De effecten van geluidshinder zijn talrijk: verstoring van rust en slaap, fysiologische effecten, geestelijke gezondheidsproblemen, verstoring van andere activiteiten, gehoorverlies, enzovoort.

Jaarlijkse gemiddelde concentraties van stikstofdioxide (NO₂)

De problemen van externe vervuiling hebben een zware invloed op de kwaliteit van de leefomgeving van de Brusselaars. De effecten van stikstofoxiden (NO_x) op het milieu of op de gezondheid zijn talrijk. Zo dragen deze gassen bijvoorbeeld bij aan de vorming van ozon en secundaire deeltjes, evenals aan het fenomeen van zure regen.

Wat de gezondheid betreft, dringen stikstofoxiden door tot in de fijnste vertakkingen van de luchtwegen, wat kan leiden tot een achteruitgang van de ademhaling, bronchiale hyperreactiviteit bij astmapatiënten of een verhoogde vatbaarheid van de bronchiale buizen voor microbiële infecties bij kinderen. Een rapport van het Europees Milieuagentschap schat dat blootstelling aan NO₂ verantwoordelijk was voor 750 vroegtijdige overlijdens in België in 2019 (EEA, 2021).

Jaarlijkse gemiddelde concentraties van fijnstof met een diameter kleiner dan 2,5 µm (PM_{2,5})

De problemen van externe vervuiling hebben een sterke invloed op de kwaliteit van de leefomgeving van de Brusselaars. De effecten van fijnstof op de gezondheid en op het milieu zijn talrijk.

Een hoog niveau van fijnstof in de lucht is een risicofactor voor de gezondheid, omdat het de ontwikkeling van hart- en vaatziekten, longaandoeningen en longkanker bevordert. Chronische blootstelling aan PM_{2,5} verhoogt het risico op chronische ziekten zoals type 2 diabetes en hoge bloeddruk. Een rapport van het Europees Milieuagentschap schat dat blootstelling aan PM_{2,5} verantwoordelijk was voor 6.500 vroegtijdige overlijdens in België in 2019 (EEA, 2021).

A. HENRY

Cel Grondgebied en Bevolking
Thema: Wijkmonitoring

De nieuwe versie van de Wijkmonitoring-website is in 2023 gelanceerd.

Welke informatie kan men daar vinden?

De site bevat bijna 300 indicatoren in de vorm van kaarten en tabellen, verdeeld over verschillende thema's, zoals bevolking, arbeidsmarkt, inkomens enzovoort.

Deze gegevens zijn gebaseerd op meer dan 30 bronnen (federaal, gewestelijk, gemeentelijk enz.) en bestrijken het volledige grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op verschillende schaalniveaus: statistische sectoren, gemeenten en vooral de tussenliggende schaal van wijken, wat bijzonder geschikt is voor stedelijke observatie.

Er zijn ook historische reeksen beschikbaar (soms tot 30 jaar terug).

Nieuwe indicatoren worden voortdurend ontwikkeld dankzij het verkrijgen van nieuwe gegevens.

Voor welk publiek is de website van de Wijkmonitoring bedoeld?

Als instrument om Brusselse wijken te monitoren en als hulpmiddel voor besluitvorming, richt het zich op overheden en administraties, onderzoekers, adviesbureaus, docenten, studenten en iedereen die geïnteresseerd is in het observeren van de Brusselse dynamiek. Het kan ook nuttig zijn voor actoren in de civiele samenleving en het maatschappelijk middenveld, bijvoorbeeld in het kader van burgerbewegingen.

Wat zijn de belangrijkste vernieuwingen van deze versie in vergelijking met de vorige?

In de nieuwe versie is het beheer vereenvoudigd (importeren en ontwikkelen van nieuwe gegevens enz.). Het ontwerp is herzien en aangepast aan de grafische vormgeving van Perspective. De prestaties en de gebruiksvriendelijkheid zijn verbeterd. Tot slot is het ontwerp responsief, wat betekent dat het zich aanpast aan het gebruikte medium (tablet, smartphone, enz.).

HET BISA EVALUEERT HET OVERHEIDSBELEID

Inleiding

Een van de taken van het BISA is het uitvoeren van evaluaties van het overheidsbeleid. Deze taak wordt aan het BISA toevertrouwd door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering of via een ordonnantie. Deze evaluaties zijn een krachtig hulpmiddel voor het nemen van beslissingen om zo het gevoerde overheidsbeleid te verbeteren.

Daartoe ontwikkelt het BISA voortdurend zijn methodologische expertise en maakt het gebruik van adequate en passende statistische modellen en analysetechnieken. Op deze manier wordt in de evaluaties die door het Instituut worden uitgevoerd of gecoördineerd, rekening gehouden met regionale bijzonderheden, zoals de grootte van het gebied, de omvang van de steekproeven of het type gegevens dat beschikbaar is.

Het BISA biedt ook methodologische ondersteuning aan andere Brusselse instanties die evaluaties van het overheidsbeleid uitvoeren of coördineren. Daarnaast neemt het Instituut deel aan netwerken van evaluatoren zoals het Vlaams Evaluatieplatform en de Société Française de l'Évaluation. Zo wisselt het ervaringen uit met andere openbare evaluatie-instanties.

Evaluatierapporten worden ingediend bij de regering en publicaties worden uitgegeven in de reeks 'Evaluaties van het BISA'.

De realisaties van 2023

In 2023 heeft het BISA de evaluatie voltooid van de impact van de hervorming van 2017 van de verlaging van de registratierechten op de doelgroepen, evenals de evaluatie van een vorm van sociaal overleg in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: de methode van de gedeelde prioriteiten. Het Instituut heeft ook een evaluatie uitgevoerd van de impact van gemeubileerde toeristische accommodaties op betaalbare huisvesting in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Daarnaast heeft het BISA:

- › een evaluatie geïnitieerd van de impact van telewerken in de Brusselse openbare sector om de invloed ervan op de aantrekkelijkheid van overheid als werkgever te bepalen,
- › en een evaluatie van de impact van de hervorming van de registratierechten van 2017 op de overheidsfinanciën van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

WERKZAAMHEDEN IN PARTNERSCHAP

De werkzaamheden van het BISA worden gekenmerkt door interacties met verschillende comités en instellingen.

De directrice van het Instituut leidt en organiseert in dit verband het **Gewestelijk Technisch Comité voor Statistiek en Analyse** (GTCS). De opdracht van het GTCS is het coördineren van de statistische en analyseprogramma's van de verschillende regionale overheidsdiensten, administraties en instellingen. Het is een overlegorgaan dat de Brusselse producenten en gebruikers van openbare statistieken samenbrengt. De samenstelling van het GTCS is vastgesteld in het Besluit van 26 november 2015.

Het Instituut kan voor zijn werkzaamheden ook beroep doen op de wetenschappelijke en methodologische input van haar **Wetenschappelijke Raad** (Brusselse Raad voor evaluatie, toekomstonderzoek en statistiek). In 2023 zijn de leden herbenoemd bij Besluit van de Brusselse regering en is er een nieuwe voorzitter verkozen. De thema's die in 2023 aan bod kwamen, zijn onder andere thuiswerken, registratierechten, vruchtbaarheidshypothese en reistijden voor Brusselse leerlingen.

Benjamin WAYENS

Voorzitter van de Wetenschappelijke Raad van het BISA

U bent sinds eind 2023 de nieuwe voorzitter van de Wetenschappelijke Raad van het BISA. Wat is uw visie op deze rol?

Ik zie mijn rol vooral als een bruggenbouwer tussen de academische wereld (en tot op zekere hoogte ook het maatschappelijk middenveld/civiele samenleving), via de vele samenwerkingsverbanden met universiteiten) en het BISA. Het doel is ervoor te zorgen dat de academische wereld optimaal gebruik maakt van de rijkdom aan statistische gegevens, maar ook dat het BISA aansluit bij de behoeften van de onderzoekers. De Wetenschappelijke Raad staat ook klaar om de BISA-medewerkers concreet te ondersteunen in hun werk, in het bijzonder door hen op de hoogte te houden van lopend onderzoek aan hoger onderwijsinstellingen en van verzoeken op het gebied van fundamenteel of toegepast onderzoek. Tot slot, en dit is waarschijnlijk niet het leukste deel van het werk, moet de Wetenschappelijke Raad het BISA ook helpen om, binnen een beperkt budgettair kader, haar prioriteiten zo goed mogelijk te bepalen. Naast de rol van debatorganisator zie ik ook een belangrijke rol van communicatie voor de voorzitter, die moet bijdragen aan het versterken van het statistisch bewustzijn bij alle doelgroepen. Tot slot, in een soms wat complexe federaal Belgische context, wordt van de voorzitter soms verwacht dat hij bijdraagt aan een vorm van 'wetenschappelijke diplomatie' om bepaalde dossiers vooruit te helpen.

Wat heeft de Wetenschappelijke Raad het BISA te bieden?

Een van de specifieke kenmerken van de Wetenschappelijke Raad is de nadruk op methodologische discussies, die op een collectieve en interdisciplinaire manier plaatsvinden. Dergelijke reflectie ruimtes zijn eigenlijk niet zo talrijk. Dit draagt bij aan de verspreiding van de cultuur van metadata, die instituten voor statistiek zo dierbaar zijn, binnen de academische wereld. Deze discussies, die soms al in een heel vroeg stadium plaatsvinden, helpen de BISA-medewerkers te ondersteunen en te versterken in hun werk, met name door middel van 'peer reviewing' die welwillend en constructief bedoeld is. Dit draagt bij aan het verbeteren van de kwaliteit van de geproduceerde statistieken en de relevantie van de publicaties van het Instituut.

Het BISA vervult ook de rol van voorzitter van het **Programmacomité van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie** (GGC), in zijn hoedanigheid van statistische autoriteit.

Ten slotte worden de belangen van het Gewest verdedigd binnen federale instellingen zoals het **Interfederaal Instituut voor de Statistiek en het Instituut voor de Nationale Rekeningen**.

Er zijn ook een publicaties in samenwerking geproduceerd, waaronder een bijdrage aan de Gewestelijke rekeningen over de 'gewestelijke verdeling van de Belgische in- en uitvoer van goederen en diensten 2018-2021'.

Naast de deelname aan de werkzaamheden van verschillende institutionele instanties, organiseert het BISA ook werkgroepen en seminars.

In 2023 organiseerde het BISA een werkseminarie om de uitdagingen en methoden voor het meten van de territoriale toegankelijkheid te bespreken. Dit bood de gelegenheid om het werk van verschillende partners zoals Brussel Mobiliteit, Leefmilieu Brussel, het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad, het Institut wallon de l'évaluation, de la prospective et de la statistique (IWEPS) en de afdeling Territoriale kennis van Perspective voor te stellen.

Thomas ERMANS

Expert binnen de cel Grondgebied en Bevolking

Thema: Seminarie 'De toegankelijkheid meten: uitdagingen en methoden'

In 2023 organiseerde het BISA een seminarie over het meten van toegankelijkheid. Hoe is het idee voor dit seminarie 'De toegankelijkheid meten: uitdagingen en methoden' ontstaan en wat was het hoofddoel van het evenement?

Het idee ontstond tijdens informele gesprekken met andere BISA-collega's die, net als ik, geconfronteerd werden met methodologische vraagstukken rond het gebruik van indicatoren voor territoriale toegankelijkheid. Ieder van ons had aan verschillende aspecten van toegankelijkheid gewerkt (regionale toegankelijkheid van het openbaar vervoer, toegankelijkheid van groene ruimten, toegankelijkheid van basiswinkels), maar liepen tegen gemeenschappelijke praktische en technische uitdagingen aan: Welke bronnen te gebruiken? Welke berekeningsmethoden? Welke software? Aangezien andere collega's, zowel bij Perspective als in andere administraties, soortgelijke problemen ondervonden, vonden we het de moeite waard om een bijeenkomst te organiseren om deze kwesties te bespreken. We kozen al snel voor een ochtendseminarie, open voor externe deelnemers, en betrokken het team bij de organisatie.

Wat kwam er uit dit seminarie?

Het seminarie was een groot succes, vooral gezien technisch karakter van het onderwerp. De overwegend enthousiaste feedback van de deelnemers getuigt van de vraag naar dit soort uitwisselingen van praktijken rond zeer concrete gevallen. In vergelijking met onze oorspronkelijke doelstellingen hebben de presentaties en discussies tijdens de sessies zeker geholpen om structuur te brengen in het scala aan beschikbare bronnen, methoden en hulpmiddelen, en om de best practices te identificeren die navolging verdienen. Naast technische uitwisselingen bood het seminarie ook een gelegenheid om collega's te ontmoeten die onze werkhema's delen.

HET BISA BEVORDERT OBJECTIEVE KENNIS

Een statistiek of analyse is alleen nuttig als deze correct aan het publiek wordt gepresenteerd. Daarom besteedt het BISA bijzondere aandacht aan communicatie.

Het Instituut is aanwezig op het internet via bisa.brussels en wijkmonitoring.brussels. Het is ook actief op sociale netwerken zoals Facebook en LinkedIn. Het BISA draagt ook bij aan de nieuwsbrief en de inhoud van de IIS-website.

Het BISA promoot zijn werk actief via persberichten:

- › Cahier nr. 9: Welke invloed heeft de stedelijke omgeving op het autobezit in het Brussels Gewest?
- › Mini-Bru 2023 - 07/02/2023
- › Focus van het BISA nr. 57 - De dynamiek van de werkgelegenheid in loondienst in het Brussels Gewest
- › Focus van het BISA nr. 58 - Demografische barometer 2022
- › Conjunctuurbarometer van het Brussels Gewest nr. 38 - Voorjaar 2023
- › Focus van het BISA nr. 59 - juni 2023
- › Focus van het BISA nr. 60 - juli 2023
- › Focus van het BISA nr. 61 - december 2023
- › Conjunctuurbarometer van het Brussels Gewest nr. 39 - Najaar 2023

- › Sociaal-economisch overzicht 2023 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest - december 2023

- › De Evaluaties van het BISA nr. 4 - december 2023

Het werk van het BISA werd in 2023 117 keer geciteerd door de media.

Het BISA heeft bovendien als spreker deelgenomen aan diverse evenementen.

- › Is evaluatie nuttig voor de publieke opdrachtgever? Identificatie van de behoeften, middelen en toepassingen van evaluatie - 06/02 & 22/03, CIMPA;
- › De migraties van ondernemingen in Brussel en in België: welke bedrijven verhuizen hun hoofdzetel? Wat is de geografie van deze migraties? - 28/03, ULiège
- › De Brusselaars en de digitale wereld: Publicatie editie 2023 - 30/03, gewestelijke WG digitale insluiting;
- › Spending reviews in het Brussels Gewest - 31/05 & 18/10, Brussel Synergie & Brupartners;
- › Werknemers bij de Europese en internationale instellingen: onzichtbaar in de statistieken? - 20/10, Hogere Raad voor de Statistiek
- › Evaluatie telewerken - 06/10, Comité secteur XVI - Wallonië
- › Interregionale migratie en inkomen in het BHG - 13/10, Fediris-team (Innoviris) - Saint-Louis;
- › Een overzicht van ruimtelijke ordening in het BHG - 23/11, ULiège.

Cécile DEVOS

Cel Vertegenwoordiging en communicatie
Thema: 10 jaar Focus van het BISA

Wat zijn de Focus van het BISA en voor wie zijn deze publicaties bedoeld?

De Focus van het BISA zijn een reeks publicaties van het BISA. In elke Focus wordt op enkele pagina's de balans opgemaakt van een werkhema van het BISA. De belangrijkste thema's en uitdagingen van de sociaal-economische actualiteit van het Brussels gewest worden behandeld aan de hand van korte teksten die geïllustreerd zijn met grafieken, tabellen en/of kaarten. Het doelpubliek van de Focus van het BISA is breed, gaande van geïnteresseerde burgers tot academici en Brusselse instellingen en actoren.

In december 2023 vierde het BISA de 10e verjaardag van de Focus van het BISA. Hoeveel zijn er gepubliceerd en welke thema's zijn behandeld?

De eerste Focus van het BISA werd gepubliceerd in december 2013. De onderzoeksvraag betrof de middellange termijnontwikkeling van economische activiteit en werkgelegenheid in het Brussels Gewest. Sindsdien zijn er 61 Focussen gepubliceerd. Tal van thema's die door het Instituut zijn behandeld, zijn het onderwerp geweest van een Focus: onderwijs, economie, milieu en energie, inkomens en uitgaven van huishoudens, de arbeidsmarkt en vele andere. Ze zijn allemaal beschikbaar op de BISA-website.

HET BISA BIEDT ADVIES AAN DE BRUSSELSE INSTELLINGEN

Inleiding

Als ondersteuning bij besluitvorming stellen medewerkers van het BISA hun expertise ter beschikking van andere Brusselse instellingen, zowel op gewestelijk als communautair niveau. Dat gebeurt met name door het uitvoeren van gerichte adviezen en studies, en door de actieve deelname van de medewerkers van het Instituut aan talrijke werkgroepen.

Realisaties 2023

In 2023 heeft het BISA de begeleiding voortgezet van talrijke Brusselse instellingen of instellingen waarvan de analyses betrekking hebben op het grondgebied van het Gewest bij het uitvoeren van hun analyses. Het BISA heeft actieve ondersteuning verleend aan Leefmilieu Brussel, Brussel Huisvesting, Brussel Mobiliteit, Brussel International, Paradigm, Equal. Brussels, Innoviris, verschillende directies van de GOB, Brupartners, de FWB, Statbel, de Instance Bassin van Brussel, de NBB, het FPB, de FOD Werkgelegenheid, enz.

In het kader van zijn expertiseopdracht maakt het BISA ook dashboards met contextuele indicatoren en gerichte analyserapporten, zoals het dashboard van het operationeel programma 2014-2020 van het EFRO-programma.

Naast de evaluatiewerkzaamheden die rechtstreeks door het BISA worden uitgevoerd, heeft het Instituut methodologische ondersteuning verleend voor het opzetten en/of uitvoeren van evaluaties gecoördineerd door andere instellingen. Het BISA heeft met name ondersteuning verleend aan:

- › de EFRO-cel van de GOB voor de follow-up van de evaluaties in het kader van de programmering 2014-2020 en in het kader van het OP 2021-2027;
- › de Dienst Scholen van Perspective voor de uitwerking van de evaluatie van de Schoolcontracten en schooluitval enz.;
- › de afdeling Territoriale Strategie van Perspective voor de evaluatie van de stadsvernieuwingscontracten.

MIDDELEN

HET TEAM

Het BISA is een van de vier departementen van Perspective. De directrice is Astrid ROMAIN.

Het multidisciplinaire team van het BISA is verdeeld in vijf cellen:

- › een cel 'Werkgelegenheid en economie', onder verantwoordelijkheid van Aymnah GANGJI;
- › een cel 'Grondgebied en bevolking', onder verantwoordelijkheid van Xavier DEHAIBE;

- › een cel 'Evaluatie van het overheidsbeleid', onder verantwoordelijkheid van Sabrine CIPRIANO;
- › een cel voor methodologische en statistische ondersteuning;
- › en een cel belast met het organiseren van de communicatie.

Op 31 december 2023 telde het team 37 mensen.

In het afgelopen jaar is het team twee keer samengekomen in een groene omgeving: in het Groene en Blauwe Huis in Anderlecht en met alle Perspective-collega's in Namen.

Symi NYNS / Olivier POUPAERT

Cel Grondgebied en Bevolking

Thema: Gekruist interview oud/nieuw bij het BISA

Symi, hoe zijn je eerste maanden bij het BISA verlopen?

Mijn eerste maanden bij het BISA zijn erg goed verlopen. Ik heb me geen beter welkom kunnen wensen! Het team is enorm vriendelijk. Het feit dat ik in de zomer ben begonnen, heeft me de kans gegeven om rustig mijn weg te vinden en heeft mijn integratie vergemakkelijkt omdat ik beetje bij beetje al mijn collega's kon leren kennen. Als Luikenaar ontdek ik elke dag een beetje meer over huisvesting en de problemen die spelen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ik ben zeer gemotiveerd om mijn ontwikkeling op dit gebied voort te zetten. Dus mijn ervaring van deze eerste maanden bij het BISA is dus meer dan positief!

Olivier, zijn er dingen veranderd sinds je hier bent?

Zo'n beetje alles is veranderd sinds ik 17 jaar geleden aan de slag ging bij het BISA. Institutionele veranderingen, met name de 6e staatshervorming, hebben de rol van het Instituut ingrijpend veranderd. Onze opdracht is uitgebreid en ons team is gegroeid. Elk aspect van ons werk is aanzienlijk geëvolueerd. Onze methoden voor het verzamelen, analyseren en presenteren van gegevens zijn veranderd doordat we onze processen hebben verbeterd en nieuwe technologieën hebben geïntegreerd.

Kortom, het is een baan die voortdurend verandert en die een zeker aanpassingsvermogen vereist.

Symi en Olivier, wat zouden jullie zeggen tegen iemand die bij het BISA wil werken?

Symi: Wat mij betreft, na slechts een paar maanden ervaring, zou mijn antwoord het volgende zijn: als je affiniteit hebt met statistiek en sociaaleconomische kwesties met betrekking tot het grondgebied, en als je je professioneel wilt ontwikkelen in een dynamische organisatie die een stimulerende en lonende werkomgeving biedt, ga ervoor!

Olivier: Ik zou eraan toevoegen dat het vooral teamwerk is. Men stelt zichzelf ten dienste van een collectief ... en van de gemeenschap. Bovendien hebben we het geluk om te werken in een aangename omgeving met een team vol talent. De omvang en de onafhankelijkheid van ons Instituut maken het tot een menselijke administratie.

GEMIDDELTE LEEFTIJD

9 pers. 45 jaar en ouder

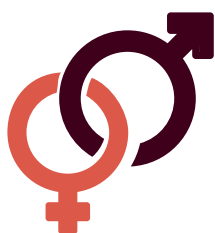
19 pers. 35-44 jaar

9 pers. 25-34 jaar

41

19 **MANNEN**

waarvan 1 leidinggevende functie

18 **VROUWEN**

waarvan 3 leidinggevende functies

**UNIVERSITAIRE OPLEIDING OF HOGER
ONDERWIJS VAN HET LANGE TYPE**

89%

HET BUDGET VAN HET BISA

Het budgetkrediet is een machtiging om uitgaven te doen binnen de vastgelegde grenzen. De aangepaste budgetten omvatten wijzigingen die in de loop van het jaar zijn aangebracht om zo goed mogelijk aan de behoeften van het BISA te voldoen. De vastleggingen zijn de bedragen die zijn voorzien om de budgettaire verbintenissen van het BISA na te komen, of het nu gaat om offertes en contracten die in de loop van het jaar zijn ondertekend of om een meerjarige verbintenis die in een vorig begrotingsjaar is aangegaan. De vereffeningen vormen het totaal van de facturen die in de loop van het jaar moeten worden betaald. De tabel hieronder toont de goedgekeurde begroting aan het begin van 2023, aangezien er in 2023 geen begrotingsaanpassing is gedaan.

Deze bedragen hebben uitsluitend betrekking op de basisallocaties in verband met statistiek. De kosten voor personeel en uitrusting (bijvoorbeeld IT) zijn immers opgenomen in de andere basisallocaties van het budget van Perspective.

Begroting 2023	Vastlegging van begrotingskredieten [€]	Vereffening van begrotingskredieten [€]
Algemene werkingskosten betaald binnen de particuliere sector	509 000	494 000
Algemene werkingskosten betaald binnen de overheidsadministraties	759 000	490 000
Totaal	1 268 000	984 000

Bron: begroting van Perspective.

BIJLAGEN

**BIJLAGE 1: ACTIVITEITENRAPPORT 2023 VAN HET
PROGRAMMACOMITÉ BISA-GGC**

BIJLAGE 2: JAARVERSLAG VAN DE WETENSCHAPPELIJKE RAAD

BIJLAGE 3: VERSLAG INZAKE DE GEGEVENSBEVEILIGING

BIJLAGE 4: IN 2023 GEREALISEERDE PUBLICATIES

ACTIVITEITENRAPPORT 2023 VAN HET PROGRAMMACOMITÉ BISA-GGC

Volgens de samenwerkingsovereenkomst van 21 maart 2019 tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) is het BISA de statistische autoriteit van de GGC. Dit samenwerkingsovereenkomst bepaalt dat het jaarlijks activiteitenrapport van het BISA ook de uitgevoerde taken krachtens deze overeenkomst omvat (artikel 7).

Conform artikel 11 van de overeenkomst is een programmacomité opgericht. Dit comité heeft de volgende opdrachten:

1. het toezicht houden op de uitvoering van het statistisch programma van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie;
2. het opstellen van statistieken, studies en statistische rapporten binnen de domeinen die onder de bevoegdheid van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie vallen;
3. het goedkeuren van het statistisch programma van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Dit comité bestaat uit vertegenwoordigers van de GGC, waaronder het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn (OBGW) en Iriscare, evenals vertegenwoordigers van het BISA.

In 2023 heeft het programmacomité vergaderd op 13 maart, 6 juni en 13 november, met de volgende agendapunten:

- › Het jaarverslag
- › Uitwisselingen betreffende
- › Het statistisch programma van de GGC 2024, goedgekeurd tijdens de vergadering van 13 november 2023
- › De spending review van de kinderbijslag
- › De raamovereenkomst 'wetenschappelijke ondersteuning'

JAARVERSLAG VAN DE WETENSCHAPPELIJKE RAAD

De leden van de Wetenschappelijke Raad van het BISA zijn benoemd bij Besluit van 4 mei 2023, waarbij twaalf leden van de Brusselse Raad voor evaluatie, toekomstonderzoek en statistiek werden aangesteld:

1. Mevrouw Isabelle GODIN, professor aan de Ecole de la Santé Publique,
2. Mevrouw Lena IMERAJ, professor aan de VUB,
3. Mevrouw Hélène LATZER, professor aan de Université Saint-Louis,
4. Mevrouw Nathalie VAN DROOGENBROECK, professor aan het Institut catholique des hautes études commerciales (ICHEC),
5. De heer David AUBIN, professor in het kader van het Certificat interuniversitaire en évaluation de politiques publiques (ULB, UCL, ULg),
6. De heer Patrick DEBOOSERE, professor aan de VUB,
7. De heer Koen DECLERCQ, professor aan de Université Saint-Louis,
8. De heer Jean-Michel DECROLY, professor aan de ULB,
9. De heer Xavier MAY, onderzoeker aan de ULB,
10. De heer Maxime PETIT JEAN, professor in het kader van het Certificat interuniversitaire en évaluation de politiques publiques (ULB, UCL, ULg),
11. De heer Tarik ROUKNY, professor aan de KU Leuven campus Brussel,
12. Benjamin WAYENS, professor aan de ULB.

Astrid ROMAIN, directrice van het BISA, is van rechtswege lid van de Raad.

De Wetenschappelijke Raad van het BISA (officieel de Brusselse Raad voor evaluatie, toekomstonderzoek en statistiek) is in 2023 twee keer bijeengekomen.

Het heeft met name wetenschappelijke ondersteuning geboden over de volgende thema's:

- › Telewerk of thuiswerk? Nieuwigheden in de EAK (Enquête naar de Arbeidskrachten);
- › Veranderingen in het profiel van de thuiswerkers naar aanleiding van Covid-19; Evaluatie van de registratierechten;
- › De vruchtbaarheidshypothese in het BHG in de demografische vooruitzichten;
- › Wat zijn de potentiële reistijden van Brusselse leerlingen? Lancering van een onderzoek naar de multimodale toegankelijkheid van woon-schoolverplaatsingen.

Er is een positief advies uitgebracht over het jaarverslag 2022 van het BISA.

Op administratief vlak is ook een nieuwe voorzitter verkozen (Benjamin WAYENS) en is begonnen met de herziening van het huishoudelijk reglement.

VERSLAG INZAKE DE GEGEVENSBEVEILIGING

Het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA), de statistische autoriteit van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de GGC, heeft de verplichting om de bescherming van persoonsgegevens of vertrouwelijke statistieken (statistieken over natuurlijke personen, huishoudens en ondernemingen) te waarborgen. Bijlage 3 beschrijft de belangrijkste acties die het BISA in 2023 heeft ondernomen op het gebied van informatiebeveiliging.

1. Het BISA heeft het **inventarisatieproces van de informatieve activa** die onder zijn verantwoordelijkheid vallen voortgezet, en heeft meer specifiek:

- › De activa verbonden aan ontvangst, verwerking en opslag van gegevens geïnventariseerd;
- › De risico's voor elk actief bepaald;
- › De risico's geïdentificeerd op basis van dringendheid en specifieke veiligheidseisen vastgelegd door de directie van het Instituut;
- › De eigenaren/verantwoordelijke partijen voor elk actief aan te wijzen.

Met de afgebakende reikwijdte van de activa zal het BISA maatregelen nemen om de risico's te beperken. Dit omvat technische en organisatorische maatregelen die tot doel hebben het risiconiveau te minimaliseren. In dit geval is het doel om het risiconiveau te bereiken dat het BISA heeft vastgelegd in zijn risicobeheersingsplan. De implementatie van risicobeperkende maatregelen wordt geprioriteerd en gepland via een jaarlijks informatiebeveiligingsplan. De voltooiing van het eerste jaarplan is gepland voor 2024.

2. Het BISA is ook begonnen met een inventarisatie van de specifieke **informatiebeveiligingsbeleidslijnen** die moeten worden opgesteld of bijgewerkt. Deze opdracht wordt uitgevoerd in samenwerking met het IT-team van Perspective. Sommige beleidslijnen zijn specifiek voor het BISA (zoals het beleid voor het beheer van gegevenstoeegang), terwijl andere beleidslijnen horizontaal zijn en dus van toepassing zijn op het geheel van Perspective, maar met specifieke aandachtspunten voor het BISA (zoals het algemene beveiligingsbeleid).

3. Hoewel het BISA niet verantwoordelijk is voor het beheer van de technische aspecten van de informaticabeveiliging, stelt het Instituut wel eisen aan de beheerder van de IT-infrastructuur om **ervoor te zorgen dat adequate technische en organisatorische maatregelen** inzake de informatieveiligheid worden genomen. In 2023 hebben de directie van het Instituut en de functionaris voor gegevensbescherming (DPO) hebben nauwlettend het migratieproject naar SharePoint gevolgd, dat gecoördineerd werd door de IT-infrastructuurbeheerder. Hierbij zijn eisen gesteld om

ervoor te zorgen dat passende technische en organisatorische maatregelen worden genomen. Bijvoorbeeld, vertrouwelijke gegevens die zijn opgeslagen op de beveiligde server van het BISA daar blijven en niet worden overgezet naar SharePoint.

4. Wat betreft het **datawarehouse** (DWH) waarin de statistische gegevens verwerkt door het BISA worden opgeslagen, hebben het IT-team en het BISA uitgebreid gereflecteerd over de toekomstige oplossing voor het DWH. Dit volgt op de aankondiging van een belangrijke wijziging in de SAS-tool, een belangrijk onderdeel van het DWH van het BISA. De conclusies van deze analyse worden begin 2024 aan de directie van het Instituut gepresenteerd.

5. Het BISA is begonnen met het modelleren van de belangrijkste **informatie-uitwisselingsprocessen** tussen het BISA en andere gegevensverstrekkers, ongeacht het bestuursniveau. Dit werk wordt nauwgezet uitgevoerd in samenwerking met de DPO van het BISA. Om de informatie-uitwisseling tussen het BISA en de Brusselse entiteiten te vergemakkelijken, heeft het Instituut ook een protocolmodel voor informatie-uitwisseling tussen Brusselse entiteiten opgesteld. Dit protocol biedt rechtszekerheid voor alle vormen van gegevensoverdracht en wordt ondertekend door de verwerkingsverantwoordelijken en gecontroleerd door de DPO alvorens vertrouwelijke en/of persoonsgegevens worden uitgewisseld.

6. Om bewustwording over **het belang informatiebeveiliging bij medewerkers van het BISA te vergroten**, zijn specifieke sessies georganiseerd voor alle nieuwe personeelsleden die het afgelopen jaar in dienst zijn getreden, evenals voor de leden van de IT-dienst. Dit om ervoor te zorgen dat alle beheerders van IT-infrastructuur op de hoogte zijn van de specifieke veiligheidsmaatregelen van het BISA.

7. Eind 2023 is de **BISA-gedragscode**, die een bijlage vormt bij het arbeidsreglement van Perspective, geactualiseerd. Deze herziening heeft tot doel verschillende wettelijke wijzigingen te integreren, waaronder:

- › de wet betreffende de openbare statistiek;
- › de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens;
- › en de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van bedrijfsgeheimen.

In 2024 zal de DPO informatiesessies organiseren voor de medewerkers van het BISA zodra het arbeidsreglement zijn intern validatieproces binnen Perspective heeft afgerond.

IN 2023 GEREALISEERDE PUBLICATIES

Conjunctuuroverzicht (4)

- › Januari (nr. 47)
- › April (nr. 48)
- › Juli (nr. 49)
- › Oktober (nr. 50)

Conjunctuurbarometer (2)

- › Voorjaar 2023 (nr. 38)
- › Najaar 2023 (nr. 39)

Cahier van het BISA (3)

- › Welke invloed heeft de stedelijke omgeving op het autobezit in het Brussels Gewest? (nr. 9)
- › Succesvolle *spending reviews* uitvoeren (nr. 10)
- › De macrozones (nr. 11)

Evaluaties van het BISA (1)

- › Evaluatie van de impact van de sensibilisering en van de sancties inzake de netheid in de openbare ruimte (nr. 4)

Focus van het BISA (6)

- › Is Brussel een groene stad? (nr. 56)
- › De dynamiek van de Brusselse loontrekkende werkgelegenheid (nr. 57)
- › Demografische barometer 2022 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (nr. 58)
- › Intergewestelijke migraties en inkomens in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (nr. 59)
- › Digitalisering van de economie en de samenleving: waar staan we in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest? (nr. 60)
- › Demografische barometer 2023 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (nr. 61)

Mini-Bru (1)

- › Editie 2023

Sociaal-economisch Panorama (1)

- › Editie 2023

Gewestelijke economische vooruitzichten (1)

- › Regionale economische vooruitzichten 2023-2028

Publicaties in samenwerking (1)

- › Regionale rekeningen, regionale verdeling van de Belgische import en export van goederen en diensten voor de periode 2018-2021

Institutionele publicaties (8)

- › Brussels statistisch meerjarenprogramma 2023-2026
- › Statistisch jaarprogramma van het BHG en de GGC 2023
- › Geïntegreerd statistisch programma van het IIS 2024
- › Statistisch jaarprogramma van het BHG en de GGC 2024
- › Kalender van de statistieken 2022
- › Jaarverslag van het BISA 2022
- › IIS - Nieuwsbrief nr. 4
- › IIS - Nieuwsbrief nr. 5

